

МІНІСТРСТВО ОХОРОНІ ЗДОРОВЯ УКРАЇНИ

Український центр наукової медичної інформації

та патентно-ліцензійної роботи

(Укрмедпатентінформ)

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

ПРО НОВОВВЕДЕННЯ В СФЕРІ ОХОРОНІ ЗДОРОВЯ

№ 253 - 2016

ГОЛОВНОМУ СТОМАТОЛОГУ,
КЕРВІНІКАМ СТРУКТУРНИХ
ПІДРоздІЛІВ З ПІДПАНЬ ОХОРОНІ
ЗДОРОВЯ ОБЛАСНИХ, КИЇВСЬКОЇ
МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНИХ
АДМІНІСТРАЦІЙ

Випуск 22 з проблеми
«Стоматологія»

Підстава: рішення ПК «Стоматологія»
Протокол № 56 від 03.10.2016 р.

СПОСІБ ПРОГНОЗУВАННЯ КАРІЄСУ ПОСТИЙНИХ ЗУБІВ У ДІТЕЙ

УСТАНОВИ-РОЗРОБНИКИ:

А В Т О Р И:
д. мед. н. ШЕЛУКОВА О.В.,
к. мед. н. ПОЛІЩУК Т.В.,
к. мед. н. ТРУФАНОВА В.І.

УКРМЕДПАТЕНТИНФОРМ
МОЗ України

М. Київ

Суть впровадження: Способ прогнозування каріесу постійних зубів у дітей.

Пропонується для впровадження в лікувально-профілактичних закладах практичної охорони здоров'я (обласних, міських, районних) стоматологічного профілю спосіб прогнозування каріесу постійних зубів у дітей.

Неважаючи на велику кількість наукових розробок та досягнень сучасної медицини, проблема профілактики каріесу зубів залишається актуальною в стоматології. В умовах глобальної негативної зміни природного середовища проблема збереження здоров'я набуває особливої актуальності по відношенню до найменш захищеної частини населення – дітей та підлітків.

В останні роки спостерігається тенденція до зростання частоти і тяжкості захворювань пародонта, твердих тканин зуба – каріесу та його ускладнень, некаріозних уражень, в тому числі флюорозу.

Флюороз емалі проявляється зонами підповерхневої гіпомінералізації, які чергуються із шарами нормального визрівання емалі. Саме така будова емалі за умов надлишкового надходження фторидів та їх токсичного впливу сприяє її каріозному ураженню. Каріес на фоні флюорозу емалі характеризується більшою глибиною ураження, що пов'язане із нижчим рівнем мінералізації емалі зубів, що прорізується.

Авторами запропоновано способ прогнозування каріесу в дітей, що проживають у регіоні ендемічного флюорозу. Суть полягає у визначенні ступеня тяжкості флюорозу за Möller; тесту емалевої резистентності (TERP); індивідуального рівня інтенсивності каріесу (ІРК), що визначають за формулою $IRK = KPB/N - 5$, де КПВ – каріес, пломба, видалений зуб; N – вік обстежуваного в роках, 5 – вік початку прорізування постійних зубів; ступеня активності каріесу (кп + КПВ); стану гігієни ротової порожнини за індексом Федорова–Володкіної.

Для прогнозування різику виникнення каріесу у ділей із флюорозом оцінюють у балах:

1. ступінь тяжкості флюорозу за Möller: 1-2ст. – 1 бал, 3-4ст. – 2 бали, 5 ст. – 3 бали;
2. ступінь активності каріесу (кп + КПВ): КФК – 1 бал, СФК – 2 бали, ДФК – 3 бали;
3. ІРК: низький – 1 бал, середній – 2 бали, високий – 3 бали;
4. структурно-функціональну резистентність емалі за TERP: висока – 1 бал, середня – 2 бали, низька – 3 бали;
5. стан гігієни ротової порожнини (ГІ за Федоровим–Володкіно): добрий – 1 бал, задовільний – 2 бали, поганий та дуже поганий – 3 бали.

Сума кількості балів дає можливість визначити очікуваний ризик каріесу від низького (6–7 балів) до середнього (8–12 балів) та високого (13–18 балів).

Прояви патологічного впливу надлишку фтору на тканини зубів авторами вивчено при обстеженні дітей 7–16 років смт. Малівки, де уміст фтору в питній воді є вищим, ніж оптимальний (від 1,7 до 2,9 мг/л).

Для характеристики стоматологічного статусу визначали: поширеність каріесу тимчасових і постійних зубів у кожній віковій групі; інтенсивність каріесу за індексами кп, кп + КПВ і КПВ; ураженість тимчасових і постійних зубів ускладненим каріесом.

Для оцінки гігієнічного стану порожнини рота використовували гігієнічний індекс за Федоровим Ю.О. і Володкіною В.В. Мінералузочий потенціал ротової рідини (МПРР) визначали за її мікрокристалізацією. Мікрокристалізацію слизи (МКС) оцінювали за Сайフルіною Х.М., Поздєєвим О.Р. у середніх балах залежно від типів кристалоутворення. Структурно-функціональну резистентність емалі (ТЕР) визначали методом Косаревої Л.І.

Для визначення динаміки каріесу в дітей із різними ступенями тяжкості флюорозу було обстежено 7-8-річних школярів загальноосвітньої школи смт. Машівки. Цих же дітей оглядали раз на рік протягом чотирьох років. У них визначали ІРК постійних зубів.

В обстежених дітей визначено високий ризик подальшого розвитку каріозного процесу, що підтверджується незадовільним показником ТЕР, низьким рівнем гігієни порожнини рота та мінералізуючого потенціалу ротової рідини. Тому особливої уваги потребує розробка заходів профілактики каріесу для дітей, які вживають питну воду із підвищеним вмістом фтору.

Інформаційний лист складено за матеріалами НДР «Відновлення стоматологічного здоров'я у пацієнтів з основними стоматологічними захворюваннями та їх реабілітація», № державної реєстрації 0116U004191, термін виконання 2016-2020 рр.

За додаткововою інформацією з проблеми слід звернутися до автора листа: Труфанова В.П., ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», вул. Шевченка, 23, м. Полтава, 36011, тел. 0505910092.